

LEREND NETWERK

Bestuurders werken samen aan 'scherpe' zelfevaluatie

Hoe beter je zelfevaluatie, hoe meer je haalt uit een bestuurlijke visitatie. Binnen een lerend netwerk hielpen schoolbestuurders elkaar met hun zelfevaluaties. Dat beviel goed: 'Samen kom je sneller tot de kern en maak je het scherper.'

TEKST MARIJKE NIJBOER

Vlnr Paul-Dirk van Buuren, Bart Sonnenberg, Henk Mackloet, Jos van der Pluijm, Jan Blonk, Harry de Vink, Nico de Haas. Niet op de foto: Matthijs Wesseloo en Hans van Tricht.

De betrokken bestuurders maken deel uit van een groter netwerk van Verus, vereniging voor christelijk en katholiek onderwijs. Negen van hen besloten mee te doen aan een bestuurlijke visitatieronde van de PO-Raad. Tijdens een aantal bijeenkomsten werkten ze gezamenlijk aan hun zelfevaluaties.

Deze worden opgesteld aan de hand van vier domeinen: de bestuurlijke opgave; de bestuurlijke taak; bestuurlijk vermogen en professionalisering; en sturing en governance. Per domein werkte elke bestuurder zelf aan een voorzet. Die werd daarna binnen het netwerk

in wisselende kleine groepjes besproken. Jan Blonk, algemeen directeur van de Hervormde Schoolvereniging in Nijkerk: "Je bevraagt elkaar: wat wordt hier nu precies gevraagd? Zo krijg je er langzaam grip op en maak je het scherper." Nico de Haas, directeur-bestuurder van Stichting PCPO in Capelle en Krimpen aan den IJssel: "Je komt op deze manier veel sneller tot de kern."

"Als ik dit alleen achter m'n bureau had gedaan", zegt bestuursvoorzitter Matthijs Wesseloo van de Stichting Fluenta in Nieuwegein, "was het een heel andere zelf-evaluatie geworden."

Kwetsbaar opstellen

Binnen het netwerk is het gemakkelijker om je kwetsbaar op te stellen, vindt Henk Mackloet, bestuurder bij de Stichting LOGOS in Leerdam. Dat herkent Jos van der Pluijm, die het netwerk vanuit de PO-Raad begeleidde: "Het gesprek liep heel soepel en men bevroeg elkaar kritisch." Met behulp van de inbreng vanuit het netwerk voltooide elke bestuurder 'thuis' zijn zelfevaluatie. Bart Sonnenberg, directeur-bestuurder van PCBO Baarn-Soest: "Ik reflecteerde met een klankbordgroep binnen mijn organisatie op de teksten die ik met input van het netwerk heb geschreven. Zo kon ik binnen mijn organisatie checken of het beeld dat ik had geschetst, klopt."

"Wij kregen een advies dat simpel klinkt, maar dat ons echt gaat helpen. Ze zeiden: bespreek met je hele club wat jullie visie op leren is. Dat hebben wij nog niet expliciet verwoord. We gaan dit zeker doen."

Iedereen onderging een visitatie en maakte zelf één keer deel uit van een visitatiecommissie die op bezoek ging bij een van de anderen. "Het is ook enorm leerzaam om bij anderen in de keuken te kijken", ervoer Mackloet. Tijdens de laatste bijeenkomst vraagt Van der Pluijm hoe de bestuurders de visitatie hebben ervaren. Sonnenberg: "Ik vond het zeer, zeer waardevol. De onderlinge openheid, de kwaliteit van de visitatoren, de vraagstellingen... Ik kreeg aan het eind zes flappen. Die heb ik de volgende dag meteen gebruikt om verslag te doen aan de GMR, het bestuur en onze directeuren."

'Geen applausmachine'

Paul-Dirk van Buuren, directeur-bestuurder van CBO Zeist: "De visitatoren waren niet oordelend, dat vonden alle betrokkenen van mijn organisatie. Iedereen die een gesprek met de commissie had gehad, moest langs mijn kantoor en wipte dan even binnen. Ze vonden het allemaal een prettig gesprek. De GMR zei: wij moeten kritischer worden, we zijn geen applausmachine." Zelf bracht hij een leervraag in over het op één lijn brengen van zijn medewerkers. "En ik wilde weten of het beeld dat ik schetste, klopte met de waarnemingen van de visitatiecommissie. Met de uitkomsten kunnen wij echt een stap verder." De Haas: "Bij mij was de positionering van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht (RvT) een belangrijk thema. Die zitten bij ons redelijk dicht op elkaar. Je moet ook met de andere geledingen het juiste evenwicht zien te vinden tussen sturen en het geven van ruimte. Het gesprek hierover heeft me erg geholpen."

Graag nog meer diepgang

Dat herkent ook Harry de Vink, bestuursvoorzitter van SPCO Groene Hart in Woerden: "Mijn RvT kan wel iets meer werk maken van de dialoog en het advies; ze staan nog te vaak in de controlestand. De visitatie heeft dit punt bespreekbaar gemaakt." Hij vond verder dat zijn visitatiecommissie wel wat kritischer had mogen doorvragen. Diverse andere bestuurders knikken. Wesseloo: "De conclusies en aanbevelingen kwamen wat snel. Ik denk dat de tijddruk hier een rol bij speelde. Toch mag er wel wat meer diepgang in."

Desondanks heeft hij het proces als waardevol ervaren. Dat zijn de anderen met hem eens. De Vink zegt dat de zelfevaluatie hem heeft geholpen om aanvullende speerpunten te bepalen voor zijn strategisch beleidsplan; Mackloet wil de input die hij kreeg, gebruiken voor nieuw beleid. Sonnenberg gaat delen van zijn zelfevaluatie gebruiken voor z'n jaarverslag. Wesseloo: "Wij kregen een advies dat simpel klinkt, maar dat ons echt gaat helpen. Ze zeiden: bespreek met je hele club wat jullie visie op leren is. Dat hebben wij nog niet expliciet verwoord. We gaan dit zeker doen." De leden van het netwerk besluiten ter plekke om hun visitatierapporten onderling uit te wisselen. Zo kunnen ze kijken waar de ander tegenaan loopt. Wesseloo: "En bespreken wat we hebben gedaan met de aanbevelingen." ■